

je uničil politično avtonomijo premagancev. Mirovne sklepe je rimsko ljudstvo moralo na forumu odobriti. V srednjem veku, ko so bili papeži na vrhuncu moči, so tudi pri sklepanju miru bili nekaka zadnja instanca. Nastopili so dostikrat kot posredovalci miru. O papežu Leonu I. (440—461) poroča legenda, da je hunskega kralja Atilo pregovoril za umik iz Italije. Papež Leon III. (795—816), ki je kronal Karla Velikega, je izposloval mir med Franki in Nemci, kajti Karl Veliki je bil Frank in ne Nемец. Papež Inocencij III., ki velja za avtorja mirovne pesmi „Agnus Dei“, je dostikrat posredoval za mir med vedno pretepaječimi se nemškimi ropovi. V zgodovini papežev je najzanimivejši mir, ki ga je sklenil papež Aleksander I. v Benetkah s cesarjem Friderikom I. Sela sta se 24. julija 1177. leta. Do novejšega časa je sklepu miru sledila vedno cerkvena slavnost. To je Nehalo prav za prav že z Napoleonom I. Od tedaj tudi cerkev nima več vpliva na mirovna pogajanja in so sklenili vse mire le diplomacije, generali in juristi. Svetovna zgodovina pa pove o mirovnih pogajanjih samih le prav malo; naznanja samo sklepe. Kaj se je godilo za kulisami, se je le izjemoma izvedelo. Tako n. pr. je znano, da je slavni Talleyrand, minister Napoleona I., znal pri vseh mirovnih pogajanjih izprošati iz premaganih nemških vladarjev mastne svote — za svoj žep. Pravijo, da si je tako pridobil 9 milijonov frankov. Novotarija je bila, da je Bismarck na mir vna pogajanja s Francijo pripeljal svojega bankirja Žida Bleichröderja iz Berlina. Končno bodi še omenjeno, da je na stotine mirovnih pogodb, ki se začnajo z besedami: Sklene se odkritosrčen mir za večne čase — a ta večnost je trajala dostikrat le prav malo let.

Vpoklic letnikov 1893—1867. Črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1893—1867, ki so bili pri naknadnih prebiranjih do 31. maja spoznani za sposobne za vojaško službo, so vpoklicani v vojske dne 14. junija 1917, tisti črnovojniški zavezanci imenovanih letnikov pa, ki so bili pri naknadnih prebiranjih po 31. maju spoznani za sposobne za vojaško službo, so pa vpoklicani v vojske dne 28. junija. Za črnovojniške zavezance imenovanih letnikov, ki so bili iz katerega koli vzroka oproščeni od vojaške službe, nimajo ti vpoklici nobene veljave.

Vojna

bila nam je od naših sovražnikov vsiljena. Branimo tedaj le svojo obojnost.

V strelskih jarkih

teče kri naših sinov za čast domovine.

Naša dolžnost

pa je, da ne pustimo te vojske brez hrane, brez streliva, brez vojnih sredstev. Naša dolžnost je, da dajemo domovini tista sredstva, ki jih v svoji obrambi potrebuje. Zato pa — in tudi zato, ker je na ta način posojeni denar najboljše naložen —

podpisujmo vsi 6. vojno posojilo!

Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem.

Pod predsedstvom deželnega glavarja grofa Attensa vršilo se je pretekli črtrek v Gradcu 17. redno letno zborovanje. Otvorilo se je s toplimi besedami za pokojnim cesar-

jem Francu Jožefu I. in s trikratnimi „hoch“-klici na cesarja Karla I. Poslalo se je kabinetni pisarni brzojavko, v kateri izjavljajo navzoči, da bodo je in zanaprej vse sile vporabili za izpolnitev težkih nalog, ki jih vojna vsaki dan stavlja, in za mirno delo, ki ga bode v bližnji bodočnosti prinesel častni mir.

Glasom letnega poročila štela je zadruga koncem 1916 348 korporacij s 70.442 člani. V preteklem letu se je pregledalo 16 revizij deželnega odbora podvrženih blagajen, 226 zveznih blagajen in 59 kmetijskih zadrug. Skupni denarni promet znašal je 234.124.822 K 28 h; postal je petkrat večji od mirovnega leta 1913. Promet z blagom je bil jako otežen. Računski zaključek kaže 443.675 K 39 h dobička.

G. Frowein (Weiskirchen) je vprašal, kako to pride, da se je odvzelo kmetovalcem oves za 28 K, medtem ko morajo za vojno krmo, ki je za 60%, slabše, 64 K za meterski cent plačati. Nadalje se je pritožil, da se mora vso mleko oddati in da znaša najvišja cena za puter samo 6 K 20 h. Predstojnik blagovnega oddelka g. Grack delal je za ceno in mešanje deželni kulturni inšpektorat namestajne odgovornega.

G. v. Regner je omenil, da je letos pričakovati veliko sadno žetev in je izrazil upanje, da bode zveza glede sadnega prometa zopet živahnejše delovala. Predstojnik sadnega oddelka, g. Karl je opozarjal, da so lani oblastvene odredbe kupčijski promet s sadjem omejevale. Kmetje, ki so jaboljka po 50 h za kilo prodajali, bili so zaradi navijanja cen kaznovani, medtem ko so iste vrste sadja za 70 K na Dunaj prihajale. Nadalje je naznanil, da bodo velike stajarske pivovarne, ki valed omejitve piva nimajo dela, 1000 vagonov sadja v trajno blago izdelale.

G. Preding je omenil, da v računskem zaključku ni poročano ničesar o vporabi 60 vagonov riža, ki jih je zveza glasom častniških poročil baje dobila. G. Schurinek je odgovoril, da je zadruga le 10 vagonov riža na Ogrskem kupila, katerega je oddala graškim trgovcem. O ostalih množinah riža ne more dati nobenega pojasnila, ker je to stvar deželnega kulturnega inšpektorata.

Potem se je revizijsko poročilo sprejelo; istotako poročilo nadzorstva, ki je podalo predstojništvu razbremenitev.

Zborovanje je potem sklenilo razdelitev dobička; 969 K 89 se je na deleže kot 4 1/2%-no obrestovanje razdelilo; to svoto se je vporabilo i letos v vojno-oskrbovalne namene; 250.000 K se je porabilo za specialni rezervni sklad za kurzne izgube, 60.000 K za izgube v denarnem prometu, 20.000 K za splošni rezervni sklad denarnega oddelka, 67.706 K 54 h za posebni rez. sklad za izgube v blagovnem prometu, 20.000 K splošnemu rez. skladu blagovnega oddelka, 20.000 K podpornemu skladu revnih nastavlencev zveze in 5000 K vdovam ter sirotam stajarskih vojakov.

V odbor so bili zopet izvoljeni gg.: Benedikt Paulitsch, Jos. Ornig, Ferdinand Golob, Jos. Hochstrasser in Roman Neuper; nadalje se v. Wucherer. V nadzorništvo so bili izvoljeni gg. M. Grissold, dr. Richter-Trumer in dr. E. Klusemann.

G. Girstmayr iz Maribora opozarjal je na nameravano zaplenbo žita in stroja. Ako se to zgodi, naj se zaplenjeno blago pusti do rabe pri kmetu, ki jainči za blago s prostostjo in premoženjem. Nadalje se je obrnil govornik proti temu, da se izdeluje iz krompirja in žita spirit ter zganje. Govoril je o zaplenbi živine, zlasti o naših razmerah v nasprotju s onimi na Ogrskem, ter o porokletvi vojaštva za vinogradniška jela.

Potem se je zborovanje zaključilo.

Izpred sodišča.

Smrtna obseda.

Dunaj, 4. junija. Izjemna sodnja obsodila je danes 29-letno pomožno delavko Ludmilo Kondenskyy, ki je s njo v skupnem gospodarstvu živčnega Jožefa Hof-

bauer s sekiro ubila, na kazen smrti na vislicah.

Velezidajalska tožba.

Dunaj, 31. maja. Razprava proti bivšemu generalnemu direktorju „Živnostenske banke“, Jaroslavu Preis, prične se dne 18. junija pred dunajskim deželnobrambenim sodiščem. Preis je obtožen zločina zoper vojno silo države. Proces trajal bode več tednov.

Zadnji telegrami.

4 laške brigade uničene.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 6. junija. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Ob Oitoz-cesti bil je en slabšeji sovražni sunek z zatvornim ognjem zadušen. Drugače mestoma oživljeno infanterijsko delovanje.

Italijansko bojišče. Sovražnik opešal se je večerj med Vipavsko dolino in morjem v brezuspešnih napadih, da bi spremenil v preteklih dneh na kraski visoki planoti pridobljeni poraz. Njegovi navalni so se razbili. Naše čete povečale so z zavzetjem neke višavine pri Jamiano svoj uspeh in si obdržale v ljutih bojih vse pridobljeno ozemlje. Število v preteklih treh bojnih dneh pripelanih vjetih se je povečalo na 250 oficirjev (med njimi 4 štabni oficirji) in na 10.000 mož. Več italijanskih regimentov je skoraj z vsem svojim moštvom neranjeno v naše roke padlo, tako regiment 86 z 2685 možmi, regiment 69 z 1982, regiment 71 z 1831 vojakji. **Brigade Verona, Siracusa, Puglia in Ancona**, v katerih vstah so se te čete borile, so uničene. V tunelu od San Giovanni smo zaplenili neko veliko vojno bolnišnico. **Bojišče je krilo od italijanskih mrličev.** V od meseca svetli noči od večerj na danes obiskali so italijanski letalci daleč za našo fronto mesta in vase. Prišli so v notranji Avstriji do Ljubljane, na Tirolskem pa do pokrajine Bozena. Na Primorskem in Kranjskem bilo je nekaj prebivalcev od bomb ubitih. Škode na stvareh ni poročati. **Sef generalštaba.**

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 6. junija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijska bitka v oddelku Wytschaete se je z le malimi odmori nadaljevala. Močni poizvedovalni sunki sovražnika bili so odbiti. Zvečer in ponoči bilo je bojno delovanje tudi blizu obrežja in ob Artois-fronti po višano. Pri nastopu teme napadi so angleži z močnimi silami na severnem bregu Scarpe. Med Gavrelle in Fampoux bil je sovražnik pod težkimi izgubami od bavorskih regimentov nazaj vržen; bolj južno vdrle so njegove naskočne čete le pri kolodvoru Roexu v našo postojanko; tam se za male kose jarkov se borimo. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Chemin des Dames in v zapadni Champagniji bilo artiljerijsko delovanje močno. Poskuseni napad Francozov pri Braye prinesel jim ni nobenega dobička, pač pa znatne žrtve. Istotako brezuspešno in z velikimi izgubami so napadle močne francoske sile na Winterbergu. — Eno naših letalnih brodovjvrglo je na Shernes nad 5000 kg bomb z dobrim uspehom. V zračnih bojih izgubil je sovražnik 11 letal.

Makedonska fronta. Na vzhodnem bregu Strume metali so angleški letalci požarne bombe na žitna polja.

Prvi generalkvartirni mojster Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 6. junija 1917: 19, 75, 67, 13, 87. Trst, 31. maja 1917: 22, 82, 30, 20, 19.